

Odůvodnění

návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 425/2012 Sb., o předkládání informací penzijních společností České národní bance, ve znění vyhlášky č. 476/2017 Sb.

I. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Návrh novely vyhlášky reaguje na potřebu podrobněji sledovat činnost penzijních společností s ohledem na jejich vývoj v posledních letech a celkový vývoj na finančním trhu, kdy v souvislosti s výkonem dohledu České národní banky a jejími cíli v oblasti stability finančního trhu vyplynuly potřeby doplnění informací a detailnějšího členění stávajícího vykazovacího rámce.

Požadavky na výkaznictví penzijních společností vůči České národní bance jsou upraveny vyhláškou č. 425/2012 Sb., o předkládání informací penzijních společností České národní bance. Od vydání vyhlášky roku 2012 nedošlo k žádné úpravě, která by reflektovala aktuální dohledové potřeby, s výjimkou minimálních změn souvisejících s ukončením důchodového spoření. V rámci výkonu dohledu Českou národní bankou je třeba činnost penzijních společností monitorovat a analyzovat podrobněji, zvláště co se týče podstupovaných rizik. Z dosavadní dohledové praxe ve spojení s vývojem finančního trhu vyplynula potřeba úpravy výkazů, která se týká zejména vykazování skladby portfolia penzijních společností a nutnosti získání dalších doplňujících informací pro vyhodnocování rizikovitosti penzijních společností a jimi obhospodařovaných fondů. Česká národní banka pro naplnění svých povinností dohledu nad finančním trhem identifikovala potřebu sledovat skladbu portfolia penzijních společností ve stejné struktuře, jako je nyní sledována u obhospodařovaných fondů penzijních společností.

V současné době významnou část sektoru penzijních společností tvoří transformované fondy, které lze zejména z důvodu garance nezáporného výnosu účastníkům penzijního připojištění považovat za systémově rizikové. Navrhované úpravy výkaznictví zvyšují míru detailu sbíraných informací, což přispěje k efektivnějšímu výkonu dohledu České národní banky a také umožní provádění zátěžových testů se zaměřením na finanční stabilitu sektoru.

K 1.1.2020 byly informace v rozsahu navrhované změny vyhlášky již penzijními společnostmi předloženy do sběrného systému České národní banky, a to na základě dohledové výzvy České národní banky. Pro následující období budou úpravy výkazů zahrnuty do stávajícího vykazovacího rámce změnou vyhlášky č. 425/2012 Sb., o předkládání informací penzijních společností České národní bance.

Navrhované lhůty pro předkládání výkazů odpovídají standardním termínům výkaznictví penzijních společností.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Navrhovaná právní úprava je v souladu se zákonem a zákonným zmocněním podle § 170 odst. 1 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, k provedení § 119 odst. 4 tohoto zákona, a podle § 41 odst. 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění zákona č. 227/2013 Sb. Jde o rozšíření a doplnění informací sbíraných pro dohledové

účely, které reaguje na potřebu aktualizovat informace v souvislosti se změnami na finančním trhu od roku 2012.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie

Navrhovaná vyhláška není transpozičním předpisem. Předkládaný návrh vyhlášky nezpracovává právo Evropské unie a není s právem Evropské unie v rozporu. Vyhláška je předpisem technického charakteru, který obsahuje úpravu předkládání informací a sběr dat na základě národních požadavků dohledu.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Změny ve vyhlášce vyplývají z nutnosti reagovat na změněné podmínky na finančním trhu pro potřeby dohledu České národní banky nad penzijními společnostmi. Důvodem navrhovaných změn je zejména zabezpečení naplnění požadavku informační povinnosti penzijních společností vůči České národní bance tak, aby Česká národní banka měla dostatečné informace o penzijní společnosti pro účely dohledu, pro provádění zátěžových testů a sledování systémového rizika v sektoru penzijních společností, ve kterém jsou hlavní trendy navázané na demografickou strukturu účastníků penzijního připojištění a doplňkového spoření a kdy rozdělení prostředků přes věkovou strukturu umožní projektovat trendy vývoje a provádět citlivostní analýzy v rámci zátěžového testování.

Dotčené subjekty jsou o změnách informovány prostřednictvím oborové asociace. V období před novelizací vyhlášky jsou navrhované změny realizovány formou výzvy České národní banky.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální a jiné specifické dopady

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty. Návrh vyhlášky nemá negativní dopad na podnikatelské prostředí. Vzhledem k povaze navrhovaných změn nejsou očekávány výrazně zvýšené náklady nad rámec nákladů interních vykazovacích systémů penzijních společností. Všechny navrhované změny vyplývají z potřeb dohledové praxe a budou využity také pro účely sledování stability sektoru.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní sociální dopady, ani nemá žádné dopady na spotřebitele, na oblast rovnosti mužů a žen, na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé, ani na osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní dopady na životní prostředí, nemá dopady na bezpečnost nebo obranu státu, ani na výkon státní statistické služby.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, která by byla předmětem diskriminace.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR¹⁾) a s novým zákonem č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů. Všechny nově zaváděné výkazy jsou koncipovány jako sběry údajů v agregované podobě.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Vzhledem k povaze vyhlášky, která se týká předkládání výkazů České národní bance, navrhovaná právní úprava nevytváří prostor pro korupční rizika.

9. Konzultace

Návrh vyhlášky je konzultován s Asociací penzijních společností. Podrobná metodika je zpřístupněna ve sběrném informačním systému ČNB.

Návrh vyhlášky je rovněž konzultován s Ministerstvem financí.

Návrh vyhlášky nepodléhá konzultaci s Evropskou centrální bankou podle Rozhodnutí rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Předkládaný návrh neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti.

Na základě návrhu České národní banky (Plán vyhlášek na rok 2020) potvrdila ministryně spravedlnosti a předsedkyně Legislativní rady vlády, že se u této vyhlášky neprovede hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA).

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K Čl. I

K bodu 1

Legislativně technická úprava korespondující s aktuální právní úpravou obdobných vyhlášek upravujících výkaznictví.

K bodu 2 až 4

Obsahuje požadavek na předložení výkazu „Hlášení o skladbě portfolia penzijní společnosti/fondu“ čtvrtletně, vč. úpravy názvu výkazu. Penzijní společnosti tento výkaz podle stávající úpravy předkládají za obhospodařovaný fond měsíčně, změnou vyhlášky bude předkládán také za penzijní společnost ve čtvrtletní frekvenci, a to ve lhůtě odpovídající ostatním čtvrtletním výkazům pro penzijní společnosti.

Požadavek na předložení ročního výkazu „Doplňující informace pro vyhodnocování rizikovitosti penzijní společnosti“ obsahuje ukazatele ze dvou oblastí, a to doplňkové informace k penzijní společnosti a fondu penzijní společnosti (rizikový profil, informace o vyplácené nebo plánované dividendě) a informace vycházející ze stávajícího výkazu „Hlášení o přijatých a vyplacených prostředcích penzijní společnosti“. Veškeré požadované informace s výjimkou věkové struktury již penzijní společnosti v současnosti vykazují, cílem navrhované změny je zavedení věkové dimenze k vybraným položkám

¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

stávajícího výkazu. Podle návrhu mají být tyto již předkládané informace rozloženy podle roku narození účastníka penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření s intervaly po 5 letech. Účelem návrhu je sledování počtu účastníků podle typu příspěvku, významných položek přijatých příspěvků a vyplacených dávek, prostředků účastníků (v počtech případů a v objemech v Kč, kde je relevantní), v členění na transformované fondy a účastnické fondy a podle věkové struktury.

K bodu 5 a 6

Legislativně technická úprava reagující na zrušení právních předpisů.

K bodu 7 a 8

V návaznosti na aktuální právní úpravu v obdobných výkaznických vyhláškách se v zájmu jednotně sladění díkce upravuje způsob a forma předkládání výkazů prostřednictvím sběrného systému České národní banky. Právní úprava vzájemné komunikace mezi vykazující osobou a ČNB v elektronické podobě ve formě datových zpráv se tak formálně sjednocuje, věcně se pro vykazující osoby nic nemění.

Česká národní banka provozuje za účelem sběru dat od vykazujících osob rozhraní umožňující dálkový přístup. Toto rozhraní je upraveno variantně tak, aby vykazující osoby měly možnost vybrat si pro ně nejvýhodnější a nejefektivnější způsob komunikace. Součástí rozhraní jsou i prostředky k poskytnutí podrobných metodických informací k sestavení výkazů vykazujícími osobami. Česká národní banka rovněž zveřejňuje technické podrobnosti k fungování jednotlivých kanálů, a to buď přímo jako součást metodických informací programového rozhraní, nebo ve formě manuálů zveřejněných na internetových stránkách.

Jednotlivé kanály rozhraní se liší z hlediska typu zasílaných dat, primárních nákladů na pořízení a podpory automatizace na straně vykazující osoby.

Pro zasílání výkazů mohou vykazující osoby využít programovou aplikaci umožňující dálkový přístup prostřednictvím internetového aplikačního nebo uživatelského rozhraní sběrného systému České národní banky, která nevyžaduje žádné primární náklady, pouze přístup k internetu. Vedle toho je možné využít i další programové aplikace, které ve větší míře podporují automatizaci přípravy vykazovaných dat. Případná volba takového způsobu může být spojena s náklady na pořízení těchto aplikací, ty však mohou být kompenzovány úsporami při automatizaci přípravy dat v interních systémech a procesech v důsledku snížení budoucích nákladů na tvorbu výkazů. Pro zajištění autentizace předkládaných datových zpráv je vyžadován uznávaný elektronický podpis.

K předkládání výkazů ČNB prostřednictvím automatizovaného sběru dat v elektronické formě s využitím specifického aplikačního programového vybavení neexistuje alternativa v podobě úkonu učiněného vůči ČNB prostřednictvím datové schránky, a to zejména proto, že povaha tohoto úkonu to neumožňuje. Datový formát zprávy a velikost podávaných zpráv neodpovídá formátům přípustným pro datové schránky a programové aplikace mají specifické funkční vlastnosti, které datová schránka nemá. Automatizovaný sběr je tvořen spojitou řadou navazujících a vzájemně propojených funkcionalit, jejichž úkolem je nejen dopravit data do ČNB, ale rovněž zajistit řadu automatizovaných on-line procedur, zejména provádění logických výkazových a mezivýkazových kontrol s využitím on-line dotazů do databází umístěných na serverech ČNB, automatizované informování respondentů o stavu doručených dat, zasílání urgencí a mnohé další. Důležitá je pak potřeba kontrol a validací, které probíhají při odesílání dat prostřednictvím používaných informačních systémů. Na základě těchto kontrol může vykazující osoba v případě zjištění

chyb provádět okamžité opravy, což významně zjednodušuje celý proces předávání informací.

Pro komunikaci s ČNB je důležité, aby v případě programových aplikací vykazující osoba sdělila a pravidelně aktualizovala základní kontaktní údaje, které jsou rovněž nezbytné pro automatizovaný provoz aplikací a jejich zabezpečení.

K bodu 9 až 11

Změny v příloze obsahují zrušení odkazu na právní předpis upravující účetnictví z důvodu možnosti aplikace mezinárodních účetních standardů pro výkazy "Měsíční rozvaha penzijní společnosti/fondu" a "Měsíční výkaz zisku a ztráty penzijní společnosti/fondu". V návaznosti na změny názvu výkazu v souladu s úpravami § 3 se upravuje i znění přílohy. Na konci přílohy se doplňuje popis obsahu nového výkazu „Doplňující informace pro vyhodnocování rizikovosti penzijní společnosti“.

K Čl. II

Účinnost vyhlášky je stanovena dnem 1. ledna 2021.